

**УЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ КИШЛОК ВА СУВ
ХУЖАЛИГИ ВАЗИРЛИГИ
ТОШКЕНТ ИРРИГАЦИЯ ВА МЕЛИОРАЦИЯ ИНСТИТУТИ
Гидромелиорация факультети**

Педагогика, психология ва уқитиш методикаси

Фан: Тарбиявий ишлар методикаси

**Мавзу: Тарбиявий ишларни режалаштириш ва
унга қўйилган педагогик талаблар**

Маърузачи: Химматалиев Дустназар Омонович

РЕЖА

1. Гуруҳ ўқувчиларининг дарс ва дарсдан ташқари тарбиявий фаолиятини режалаштиришнинг ўзига хослиги.
2. Ҳар бир синф жамоасининг тарбияланганлик даражаси.
3. Ўқувчиларнинг оилавий ҳаёти, ота-онанинг фарзанд тарбиялашдаги бурчи ва вазифасини қандай ҳис этиши.
4. Ўқувчиларнинг шарқона миллий урф-одат, анъаналар ҳақидаги билим даражаси.

Ётоқхоналарда тарбиявий ишларни ташкил қилиш

- Ўқувчиларнинг аксарият қисми учун ётоқхона ўқиш йиллари мобайнида иккинчи уйга айланиб қолган. қатор билим юртларида ётоқхоналарда ўқувчиларнинг 50 фоиздан кўпроғи истиқомат қилади. Ётоқхоналардаги ишлар ўз хусусиятларига эга бўлиб, педагоглар уларни ҳисобга олишлари зарур. Тарбиявий ишни амалга ошириш тизимининг марказида ҳар бир фан ўқитувчиси туради.

Ётоқхона бўйича навбатчи ўқитувчи фаолияти

Бу умумий фаолият:

- Талабаларда ижтимоий фаолликни уйғотишга;
- ётоқхонада туб маънодаги жамоани таркиб топтиришга;
- ҳар бир талабада ахлоқий, эстетик, меҳнат ва инсоний тарбияни амалга оширишга;
- ўқувчиларда умуминсоний ҳислатларни тарбиялаш, санитария-гигиена қоидаларига амал қилиш эҳтиёжларини уйғотиш;
- ўқиётган фанлари бўйича мустақил ишлаш кўникмаларини шакллантиришга қаратилади.

Талабалар кенгаши тузилиши

- Талабалар кенгаши раиси–хамма иш учун жавобгарликни зиммасига юклатилган талабалар кенгаши иш фаолиятининг ташкилотчиси ва бошқарувчисидир. У ҳар бир ўқув йили олдидан тузилган ва ўқув юрти маъмурияти томонидан тасдиқланган режа асосида йиғилишлар ўтказади, ҳамма шуъбалар иш фаолиятини назорат қилади, зарур ҳол-ларда амалий ёрдам беради.
- Кенгаш раиси–талабалар билан билим юрти маъмурияти ўртасида алоқа ўрнатади. Ётоқхонада яшовчи талабалар орасида барча ташкилий ва сиёсий – тарбиявий тадбирларни ўтказишда бош бўлади.
- Маънавий-маърифий ишлар раис ўринбосари–маданий–оммавий ишлар, академик, матбуот ва кўргазмали ташвиқот, спорт, қизиқишлар бўйича клублар шуъбалари ишини ташкил этади ва бошқаради.

Талабалар кенгаши раисларининг хизмат бўйича

ўринбосари – сангигиена, қаватлар, секциялар ва хоналар бошлиқлари ишини ташкил этади, бошқаради ва назорат қилади, Талабалар кенгаши аъзоларидан ва талабалардан ётоқхона қоравулига ёрдам бериш учун навбатчилар тайинланишини ташкил этади.

Ташкилий шўъба – талабалар кенгаши йиғилиши учун материалларни тайёрлайди, муқобил ва кундалик иш режаларининг бажарилишини, иш юритишининг олиб борилишини, талабалар кенгаш қарорларининг бажарилишини, умумий йиғилишларни мунтазам назорат қилади.

Маданий – оммавий ишлар шўъба – маданий тадбирларни – (маъруза, суҳбат, мунозара, савол-жавоб кечаси, саёҳат ва маданий сайр, фестивал, дам олиш кечаси ва ҳ.о.) тайёрлайди ва ўтказди.

Академик шўъба- факультатив ва қўшимча дарс соатларини уюштиради ва ўтказди. Илмий тўғараклар ишини, етакчи олим ва мутахассислар билан учрашувлар ташкил этишда методистларга ёрдам беради.

Ётоқхоналарда ўқувчилар кенгашининг вазифалари

Ётоқхоналарда ўқувчилар кенгашининг вазифалари – ўқув юрти маъмурияти, касаба уюшмалар кўмитаси, ёшлар иттифоқига ётоқхоналарда турли тадбирларни уюштириш ва утказишда ёрдам бериш учун ўқувчилар умумий мажлисида очик овоз бериш йўли билан сайланган ўз-ўзини бошқарувчи жамоат ташкилотидир.

Тарбиявий ишларни ташкил этишда ота-оналар мавқеини кучайтириш мақсадидаги тавсиялар

- “Таълим тўғрисидаги қонун” ва “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури” даги талабларга риоя этиш ва уларни бажаришда ҳар томонлама кўмаклашиш;
- оила, жамоатчилик алоқаларини мустаҳкамлашда кўмаклашиш;
- ёшларга ягона тарбиявий таъсир кўрсатиш мақсадида педагоглар жамоалари, “Камолот” ёшлар-ижтимоий ҳаракати ташкилоти, оталиқ корхоналар оила ҳамда таълим муассасасига кўмаклашиш кенгашлари куч-ғайратларини бирлаштириш;
- ёшларни маънавий қадриятлар билан таништириш;
- ёшлар назоратсизлиги ва ҳуқукбўзарлигининг олдини олиш ишида иштирок этиш ва ҳ.к.

Мутафаккирлар ва олимларнинг баркамол инсонни етиштиришдаги асосий фикрлари

«Эй ўғил, фарзандларингни тарбиялашдан аввал ўзингни тарбияла, тарбия кўрган оилада баодоб, яхши фазилатли, билимли одам вояга етади». **(А.Л.Самарқандий)**

«Кимга қандай панду насиҳат қилсанг, унга аввало ўзинг амал қил». **(Ибн Сино)**

Уқув қайда бўлса, улуғлик бўлур,
Билиг кимда бўлса, бедуглу алур.

Уқушлуғ уқар-ул, билиглиг билир,

Билигли, уқугли тилакка тегир. **(Юсуф Хос Хожиб)**

«Мураббий болага насиҳат ва таълим беришда лутф ва одоб қоидаларида катъий туриши, уларга риоя қилиши даркор. Жамоатчилик жойларида унга панд бериш ярамайди, балки хилват жойда болага гапириш зарур. Агар мураббий насиҳат беришнинг фурсати келганини билса, унга мулойимлик билан мурожат қилиши лозим, чунки бизнинг замонамизда мулойим ва хушфеъл бўлиш мақсадга мувофиқдир*» Кошифий

Фойдаланиладиган адабиётлар рўйхати

1. Чориев Р.К, Каримов А.О « Ётоқхоналарда тарбиявий ишларни олиб бориш буйича тавсиялар».ТИКХМИИ. 1995.
2. С.П.Баранов. Педагогика. Тошкент.,Укитувчи, 1990.
3. Ю.П.Азаров. Тарбиявий иш методикаси. Тошкент, укитувчи, 1991.
4. К.Хошимов., С.Очил. Узбек педагогикаси антологияси. Тошкент.Укитувчи, 1995.
5. И.А.Каримов. Буюк мақсад йулидан огишмайлик. Тошкент, «Убекистон», 1993.
6. К.Ж.Мирсаидов, З.К.Исмоилова Тарбиявий соатларни утказиш буйича тавсиялар.ТИКХМИИ.1996
7. З.К. Исмоилова. Педагогикадан амалий машгулотлар.Тошкент «Фан».-2001.

ЭЪТИБОРИНГИЗ УЧУН РАХМАТ